

Knjige odsanjane 21. put

Ove godine, više nego ikad, glavna tema Sajma pogodila je sam bit svega što nas okružuje - trenutak u povijesti koji će označiti ono što jesmo i ono što ćemo biti: otok - geto - azil

Prolazi još jedan Sa(n)jam knjige u Puli. Dvadeset prvi. Danas, u nedjelju, zadnjeg dana ovog velebnog festivala autora obučenog u ruho sajma, do ove godine saznawali smo dobitnike knjižne nagrade Kiklop. Ove godine, znamo, Kiklopa nema, ukinut je jer se Sa(n)jam ljuti na scenu i na djelatnike (oko) knjige, zazivajući neka bolja izdavačka vremena kada bi se (će se?) ponovno oformio. Najmanje je u tom potezu bilo samokritičnosti, što smo Sajmu, prilično usamljeno, i zamjerili.

Kiklopa više, dakle, nema. Nekome je nedostajao, nekome nije. Ali zato Sajma itekako ima. Ove godine, više nego ikad, glavna tema Sajma pogodila je sam bit svega što nas okružuje - trenutak u povijesti koji će označiti ono što jesmo i ono što ćemo biti: otok - geto - azil. Zamišljena i utvrđena puno prije nego što je migrantska kriza počela zapljuskivati naše obale i naše granice, pozivajući

■ Piše:
Davor
MANDIĆ

nas da se suočimo s dosegnutim stupnjem civiliziranosti, stavljajući pred nas ogledalo ljudskosti. Recimo, priču dječaka na Lampedusi iz iskaza lokalnog ribara u filmu jedne od gošći Sajma, Valerije Brigide. Kaže tako ribar: »Lovimo mi puno morkih pasa bikova tamo, i tako smo ulovili jednog i on je povratio dječju nožicu. To ne možeš zaboraviti. Tko ju je stavio tamo« - pita se shrvani ribar, potpuno nepripremljen za sve što se događa. Kao i mi.

A o temi su govorili mnogi. Moglo bi se reći svi gosti Sajma, pa i kad nisu bili direktno vezani za nju, od Errija de Luce, Jurice Pavičića, Jona Kalmana Steffanona, Namika Kabila, Joachima Sartoriusa, Žarka Puhovskog, Miljenka Jergovića, Ive Grgić, Milana Rakovca i mnogih drugih, ali ne do najveće zvijezde 21. Sajma - Terryja Eagletona. Sajam je opet imao zvijezdu (najavljene) svjetskog kalibra, teoretičara par excellence, no liječnička zabrana da se kreće nakon operacije bila je jača od pulskog zova.

Ali snašao se Sajam i bez njega. Doduše, Doručak s autorom ove godine možda nije bio najjači. Čak ni kozer Vojo Šiljak nije uvijek uspijevaio iz svojih gostiju izvući onu prepoznatljivu ležernu, ali nikako ispraznu duhovitost, pa Doručak nije ono po čemu ćemo pamtiti ovaj Sajam.

Pamtit ćemo ga zato sigurno po prvom vikendu i zimskom revivalu Art & Music festivala, i to gotovo kao »best of« izdanja. Prvo su otkazale Letu štuke, ali kad se proširila vijest da dolazi Damir Avdić, bilo je i onih kojima štuke nisu previše nedostajale. Avdiću su u kulturnom disku Hotela Pule prethodili zagrebački repersko-svingerski zezanti Miki Solus i definitivno otočko otkriće Lice mista iz Preka na Ugljanu, da bi sve furiozno zaključili sjajni Artan Lili.

Art & Music uključivao je, dakle, i art, a art je bio i nastavak prošlogodišnje zvijezde Sajma - stripa. Strip i pridruženi mu art zaposjeo je cijelu jednu ulicu i nešto sajamskih programa, pa je i ove godine bio pun pogodak.

Jednako kao i novi program - Book F(or)ever - čedo organizatorice Slavice Čurković, pokušaj da se srednjoškolicima na drugačiji način približe knjige, čitanje i umjetnost općenito. Krno Lokotar i Emir Imamović Pirke kao voditelji odlično su se snalazili u programu, pa iako ima prostora za napredak u domeni interaktivnosti, program je to koji definitivno zaslužuje nastavak pažnje sajamskih organizatora.

Završiti valja jednom jasno izrečenom željom organizatora, željom za ponovnim oformljavanjem knjižare Castropole, od koje je Sajam krenuo, a koja je zatvorena zbog poznatih tranzicijskih i inih problema. Pula će nakon Sajma ponovno utonuti u zimski san, do nekog sljedećeg festivala, ljetnog ili zimskog, pa joj knjižara, ako i nije princ na bijelom konju, može biti dvorac, žudena oaza u kojoj se čekaju bolja vremena. Želimo joj tu oazu.